Skal vi snakke om <u>ei</u> vg2-linje i Førde?!

FIRDA 100 år Sidan 1918

NR. 265 ■ TORSDAG 15. NOVEMBER ■ VEKE 46 2018 ■ LAUSSAL KR 35,- ■ 101. ÅRGANG firda.no

Ribbar Sunnfjord for vg-tilbod i data

UTDANNING: Opplæringsdirektøren foreslår å legge ned vg2-tilbodet i data og elektronikk i Førde. Skjer dette, vil Sunnfjord og Ytre Sogn stå utan slik vidaregåande opplæring i det heile, samstundes som databedrifter treng fagfolk og Høgskulen treng rekruttering. Næringsliv og elevar reagerer. **SIDE 2-3**

Opplæringsdirektøren legg opp til å kutte vg2-tilbodet i data- og elektronikk i Førde

Kan bli utan vgs.-opplæring i data

FØRDE: Opplæringsdirektøren i fylket vil legge ned vg2-tilbodet i data og elektronikk i Førde. Blir dette gjennomført, kjem Sunnfjord og Ytre Sogn ikkje til å ha noko IT-opplæring i vidaregåande i det heile.

HELGE JOHNSEN

Nedlegginga i Førde er ei endringane politikarane skal ta stilling til, når dei 20. november vedtek det vidaregåande opplæringstilbodet i fylket for skuleåret 2019-20.

REAGERER: *Både næringslivsfolk og elevar protesterer mot nedleggingsframlegget. Frå venstre: Rune Viken, Henrik Aamot, Christiane Ulriksen, Espen Bruland Nydal, Freddy Sootie og Ivan Korchagin.*

FOTO: HELGE JOHNSEN

SUNNFJORD UTVIKLING

Kompetanseutfordringar for Sogn og Fjordane

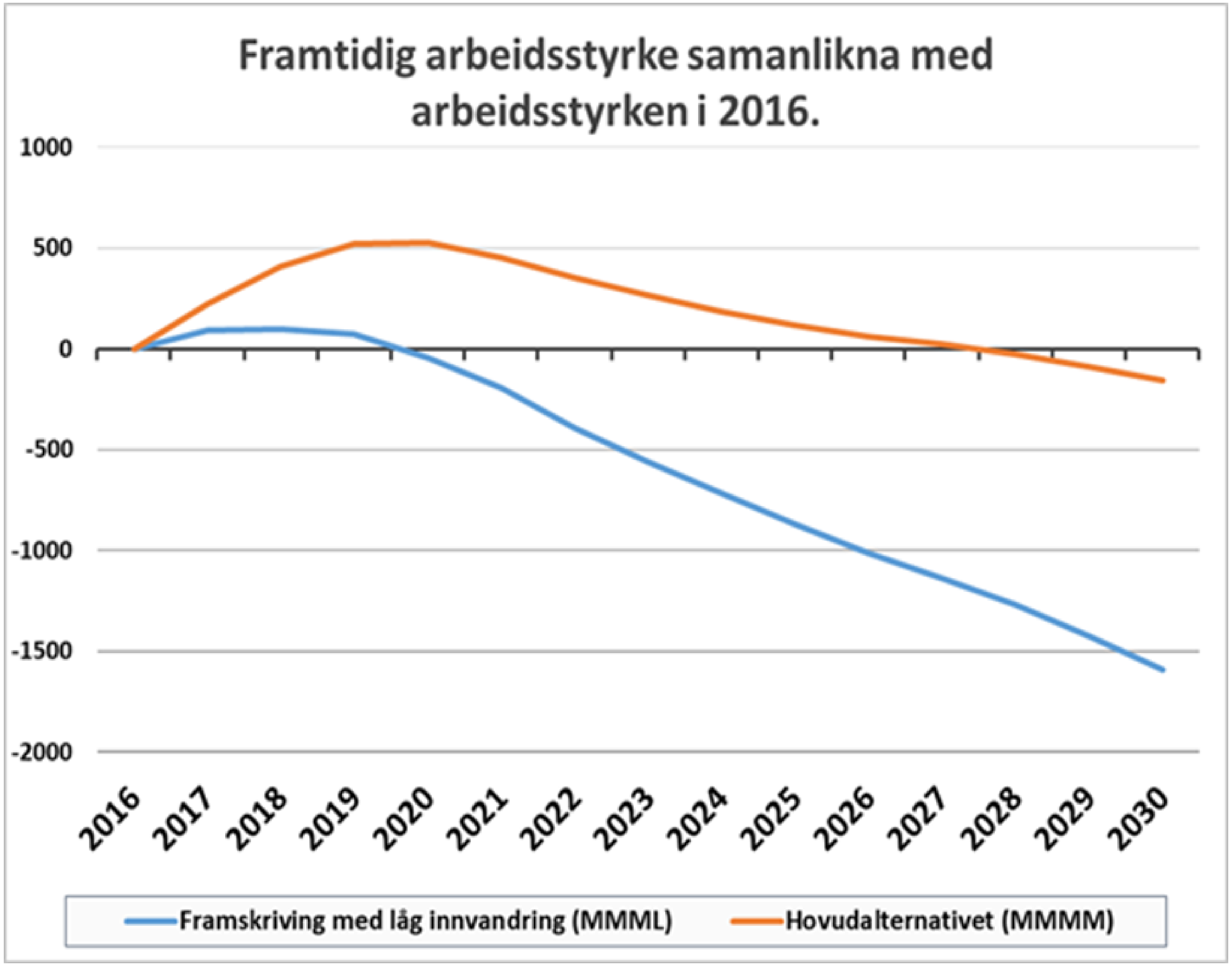

SUNNFJORD UTVIKLING

Utviklingstrekk for nye Sunnfjord kommune

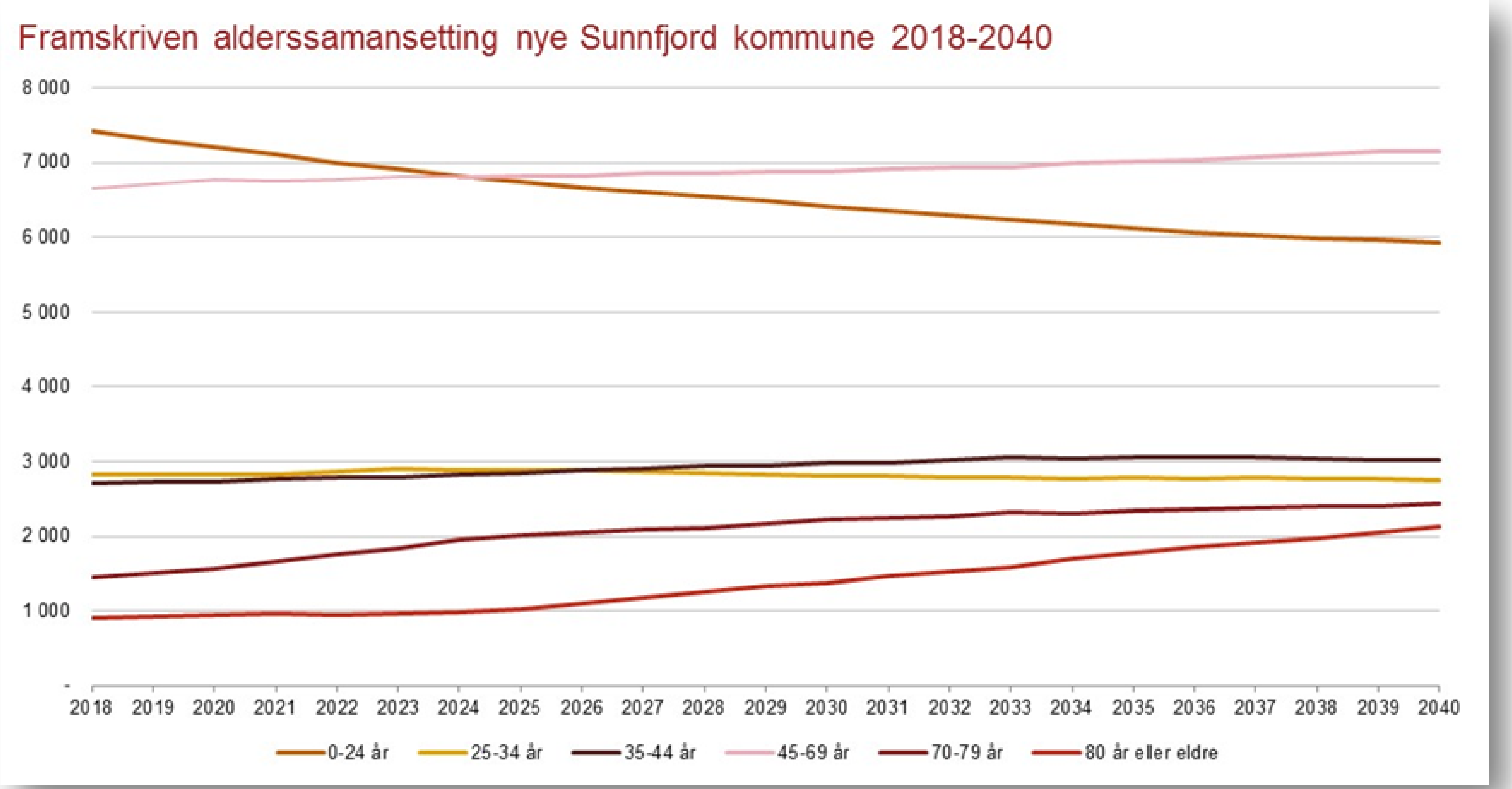

- 0-24 år: - 20%
- 25-34 år: - 3%
- 35-44 år: + 11%
- 45-69 år: + 7%
- 70-79 år: + 68%
- 80 år eller eldre: + 134%

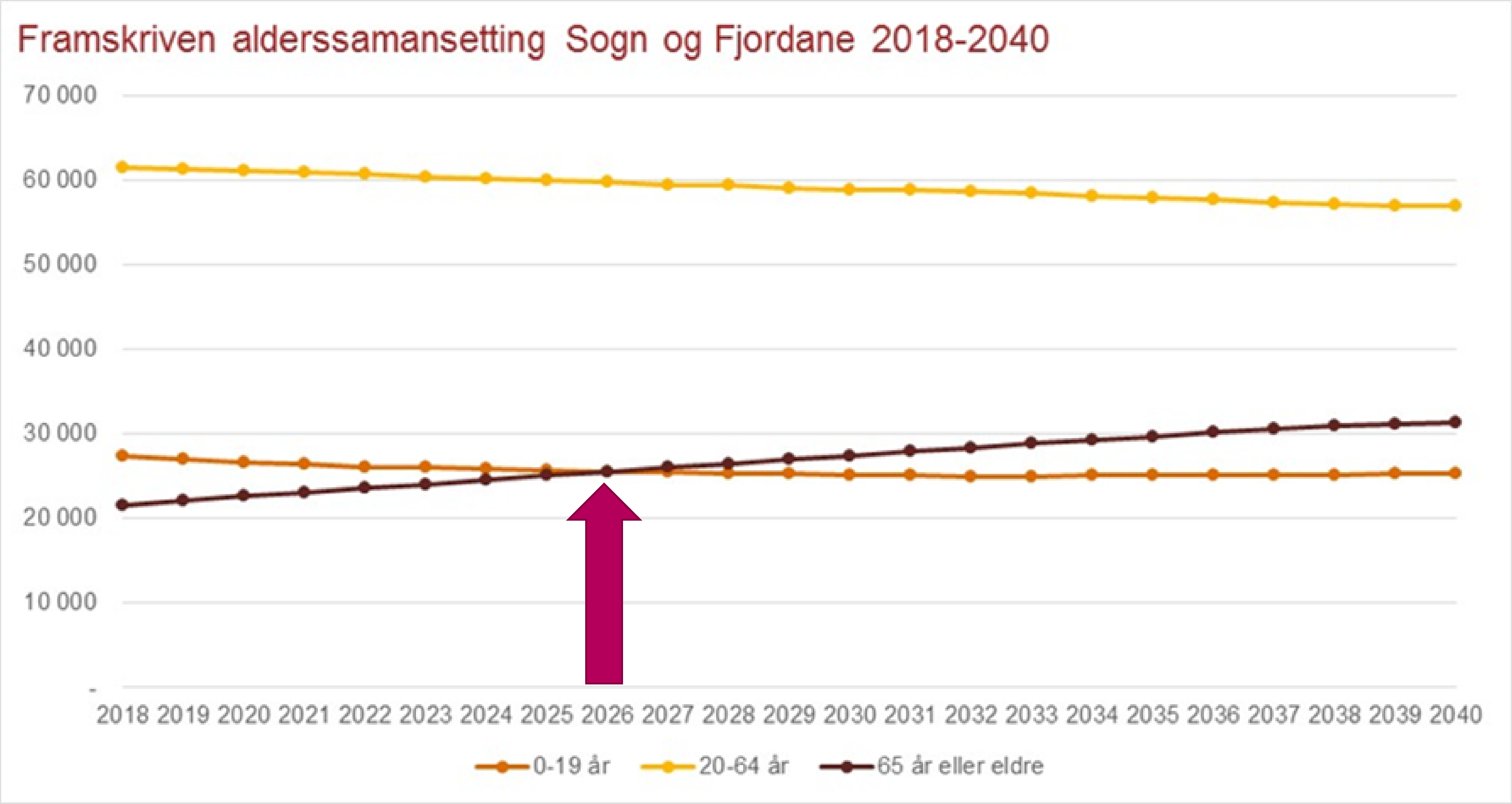

Endring i %

0-19år: *- 7,5%* ***20-64år:*** *- 7,5%*

65 år eller eldre: *+ 46%*

STILLINGSTILGANG 2016 OG 2017

Stilling yrke fingruppe ISCO08	2016	2017	Endring	Endring %
Sjukepleiarar og jordmødre	556	641	85	15,3
Omsorgs- og pleiearbeidarar	567	444	-123	-21,7
Butikkarbeid	247	278	31	12,6
Prosess- og maskinoperatørar	110	247	137	124,5
Reingjering	197	242	45	22,8
Grunnskulelærarar	218	209	-9	-4,1
Hovmeistrar, servitørar og hjelpepersonell	183	177	-6	-3,3
Snikkarar og tømrarar	166	173	7	4,2
Barnehage- og skulefritidsassistentar	169	171	2	1,2
Førarar av transportmiddel	176	168	-8	-4,5
Næringsmiddelarbeid	98	163	65	66,3
Ingeniørar og teknikarar	129	144	15	11,6
Sakshandsamarar i offentleg sektor	117	127	10	8,5
Økonomi- og kontormedarbeidarar	114	121	7	6,1
Førskulelærarar	143	118	-25	-17,5
Anna arbeid	109	118	9	8,3
Medisinske yrke	151	115	-36	-23,8
Sosionomar og barnevernspedagogar	146	115	-31	-21,2
Maritime yrke	93	109	16	17,2
Anna salsarbeid	121	107	-14	-11,6
Kokkar	106	106	0	0,0
Lærarar i vidaregåande skule	70	106	36	51,4
Anna helsepersonell	115	105	-10	-8,7
Andre bygningsarbeidarar	80	101	21	26,3
Ikt-yrke	57	100	43	75,4
Økonomar og revisorar	71	92	21	29,6
Vakthald og vaktmeistrar	78	85	7	9,0
Elektrikarar	69	83	14	20,3
Resepsjonistar og sentralbordsoperatørar	97	81	-16	-16,5
Sivilingeniørar og sivilarkitektar	49	81	32	65,3
Lærarar (universitet/høgskular/spesialistar)	76	76	0	0,0
Jordbruk, skogbruk og fiske	51	75	24	47,1
Mekanikarar	76	73	-3	-3,9
Andre akademiske yrke	46	53	7	15,2
Administrative og merkantile leiarar	46	51	5	10,9
Ingen yrkesbakgrunn eller uoppgitt	47	50	3	6,4
Lager- og transportmedarbeidarar	47	48	1	2,1
Leiarar innan undervisning og barnevern	48	46	-2	-4,2
Mellomleiarar innan helse- pleie og omsorg	25	42	17	68,0
Skuleassistentar	15	42	27	180,0
Politikarar og toppleiarar	34	41	7	20,6
Hjelpearbeid innan industrien	148	39	-109	-73,6
Anleggsarbeidarar	55	39	-16	-29,1
Rørleggarar	47	38	-9	-19,1
Reiseleiarar, guidar og reisebyråarbeidarar	41	38	-3	-7,3
Journalistar og informasjonsmedarbeidarar	46	37	-9	-19,6
Støyparar, sveisarar, platearbeidarar	43	36	-7	-16,3
Anna undervisningspersonale	37	32	-5	-13,5
Yrke innan kunst, sport og kultur	15	32	17	113,3
Automatikarar og elektriske montørar	25	30	5	20,0
Salgskonsulentar og liknande	16	29	13	81,3
Hjelpearbeidarar innan bygg og anlegg	50	23	-27	-54,0
Andre handverkarar	41	23	-18	-43,9
Mellomleiarar innan industriarbeid	32	23	-9	-28,1
Politi, brannvesen, toll og forsvar	64	20	-44	-68,8
Akademiske yrke i privat sektor	26	17	-9	-34,6
Mellomleiarar innan reiseliv og transport	15	17	2	13,3
Juridiske yrke	9	16	7	77,8
Andre naturvitenskapelige yrke	5	16	11	220,0
Andre funksjonærar	12	15	3	25,0
Velvære	17	11	-6	-35,3
Samfunnsvitskaplege yrke	6	8	2	33,3
Meklarar	6	6	0	0,0
Lågare saksbehandlarar i offentleg adm.	7	4	-3	-42,9
Mellomleiarar innan bygg og anlegg	15	3	-12	-80,0
Konduktørar og kabinpersonale	4	0	-4	-100,0
Sekretærar	1	0	-1	-100,0
SUM	**5896**	**6076**		

KJELDE: NAV

NAV meiner mangelen på fagutdanna vil råke Sogn og Fjordane hardt i framtida

– Desse vil kunne velje og vrake

FYLKET: Vil du ha deg ein jobb i Sogn og Fjordane, er ei fagutdanning eit bombesikkert val.

SIGURD LØSETH
sigurd.loseth@firda.no

NAV sin statistikk over tilgangen på stillingar i Sogn og Fjordane i fjor dokumenterer stor mangel på fagarbeidarar i bransje etter bransje. Aller mest ettertrakta er som vanleg sjukepleiarane, men spurnaden etter bygningsarbeidarar, elektrikarar, kokkar, ingeniørar, næringsmiddelarbeidarar, helsefagarbeidar og andre faggrupper ser berre ut til å auke på.

Presseansvarleg Frode Henden konstaterer at det er slik også NAV tolkar statistikken.

- Dette holet blir stadig vanskelegare å fylle, seier Henden som ikkje legg skjul på at dei er svært bekymra for tilgangen på arbeidskraft i fylket dei kommande åra.

Elevar: - Tryggande

På Mo og Øyrande vidaregåande skule møter Firda 11 elevar på vg. 1, restaurant- og matfag, som er starten på ei av fagutdanningane næringslivet i fylket no tørstar etter. I alt er det 11 yrke innan faget desse 11 kan stile vidare mot, men å bli restaurantkokk er siktemålet for dei fleste.

- Det er ganske tryggande å vite at du har jobb i sikte. Dette betyr at du kan velje og vrake og ta det som passar deg best og utviklar deg mest, seier Nikoline Sæthre og får samtykkande nikk rundt seg.

Elevane merkar at det er lett å få tilbod både om utplassering og læreplass.

- Vi får høyre når vi er på omvising på hotell, eller snakkar med hotelldirektørar, at vi er velkomne til å ta kontakt, fortel Fredrik Fjellestad som skal ha utplassering på Sandane.

Stor etterspurnad

Dei legg ikkje skjul på at ambisjonen er å jobbe seg oppover det dei kallar kokkestigen og restauranthierarkiet.

- Kokk har ikkje akkurat blitt sett på som eit statusyrke, men eg forventar at det kan endre seg med aukande spurnad etter kokkar. På eit visst nivå blir det også eit statusyrke, seier Fjellestad.

Dei meiner samfunnet må bli flinkare til å informere om kokkeyrket.

- Sjølv visste eg ingenting då eg begynte, tenkte berre at det ville vere kjekt å lage mat. Etter at eg kom inn, ser eg at moglegheitene er veldig store. Her er eit internasjonalt aspekt og mykje å velge mellom, seier Fjellestad.

Set nasen heimover

Frode Henden fortel at fylket totalt sett har mangla mellom 500 og 1000 fagarbeidarar, i tillegg til behovet i helsesektoren, dei ti siste åra. Dette har blitt løyst ved å hente folk frå Latvia, Litauen, Polen, Romania og Slovakia og Sverige. Norge har vore veldig ettertrakta. Men no er trenden i ferd med å snu.

- Det går godt i Sverige og betre og betre i dei gamle austblokklanda. Arbeidsinnvandrarane vender nasen heimover. Dei har tent godt i Norge, har bygt seg hus i heimelandet, og fagarbeidarar er ettertrakta der også.

- Dette vil ramme fylket hardt, fastslår seier Henden.

Unntaket er Førde-regionen og Sogndal som har ei ung befolkning og tilflytting frå resten av landet. I Nordfjord, Hafs og Ytre Sogn vil det blir veksande underskot på arbeidskraft i forhold til dagens sysselsetting.

- Kan påverke

- Tilvekst synest å vere heilt uråd, fastslår Henden. Den etnisk norske sysselsettinga søkk. Innbyggarane blir eldre og færre fordi ungdommen flyttar. Dette har blitt kompensert av 7000-8000 arbeidsinnvandrarar og flyktningar. Når dette buttar imot, vil vekstpotensialet i fylket bli heilt borte, åtvarar Henden.

Han tykker det er trist at bedriftene som har moglegheit til det, ikkje klarar å vekse.

- Bedrifter seier dei manglar folk og svarar at dei dessverre ikkje har planar om å vekse. Eg er redd vi ser ein samanheng som vil bli ytterlegare forsterka, seier Henden.

- Dette er dystre perspektiv?

- Vi har ikkje lyst til å svartmåle, men analysane er laga i lag med fylkeskommunen, SSB og dei beste fagmiljøa. Prognosane er ikkje noko vi er usikre på, men eit bilde som er viktig å få fram. Internasjonal økonomi kan vi ikkje gjere noko med, men det er ein del vi kan gjere for å påverke utviklinga, seier Henden som spesielt tenkar å ha utdanningstilbod i fylket, tilgang på lærlingplassar, å bli best på integrering av nye landsmenn også ta så godt vare på arbeidsinnvandrarane at dei får lyst til bli.

- Vil tilbake til Gloppen

Men kor stort håp kan Henden ha om at dei 11 kokketalenta som no går første året på Øyrane, vil avhjelpe kokkemangelen i fylket?

Ei kjapp meiningsmåling med handsopprekking viser at eit par er usikre, men om lag halvparten ser føre seg å jobbe i heimfylket. Resten vil til Bergen eller ut i verda.

- Eg skal tilbake til Gloppen. Det er heimbygda mi, der vaks eg opp og er glad i plassen, seier Fredrik Fjellestad.

Under følger NAV sin statistikk på utlyste stillingar i 2017. Men mangelen på fagarbeidar er endå større enn statistikken viser. Berre det offentlege er pålagt å lyse ut ledige jobbar. Særleg innan bygg og anlegg og deler av industrien blir berre halvparten av jobbane lyste ut. Om bedrifter har erfart at utlysing ikkje nyttar, så brukar dei eigne nettverk til å rekruttere, fortel Henden.

TALENT: *Her er 11 av elevane på Vg 1 restaurant- og matfaget, på Mo og Øyrane vidaregåande skule der dei stortrist og kan sjå fram til sikre jobbar. Bak f.v. Jonukas Vaiksnys, Skei, Fredrik Fjellestad, Sandane, Miriam Årseth, Vassenden, Nikoline Sæthre, Breim, Jan Laszczyk, Førde, og Jakob Obroslak, Sande. Framme f.v. Anna Belen Haaland Milde, Førde, Amalie Nordbø, Sørbøvåg, Tarik Yamani, Førde, Adrian Ommedal, Selgen, og Kamponart Pumdee, Sandane.* FOTO: SIGURD LØSETH

SOLSKJERMING OG GARASJEPORTER TIL...
VINTERPRISER!
-30%
06.02.-17.03
På en mengde markiser, screens, interiørgardiner og garasjeporter.
GRATIS BEFARING
911 50 200
Fasade® PRODUKTER
OVE VEBERG
Din lokale salgskonsulent
Direktenr: 908 67 031

NAV sin statistikk over tilgangen på stillingar i Sogn og Fjordane i fjor dokumenterer stor mangel på fagarbeidarar i bransje etter bransje. Aller mest ettertrakta er som vanleg sjukepleiarane, men spurnaden etter bygningsarbeidarar, elektrikarar, kokkar, ingeniørar, næringsmiddelarbeidarar, helsefagarbeidar og andre faggrupper ser berre ut til å auke på.

framtidsfylket
Karriere i Sogn og Fjordane

Feedback
an MHI technology

innovative løysingar innan helse, med internasjonale samarbeidspartnarar. I første halvår 2019 skal vi starte opp...

Norse Feedback

Type stilling: Fulltid
Bransjar: Adm./leiing/kontor/HR, Helse og omsorg, IT - Programvare maskinvare
Søknadsfrist: 20.11.2018

Vis heile utlysinga ›

ENIVEST

Kunderådgjevar Bedrift

For å styrke vårt sal av breibandløysingar til bedriftsmarknaden, søker etter ein dyktig og engasjert kunderådgjevar til vår bedriftsavdeling i Stillinga er fast, og inngår i eit team...

Enivest

Type stilling: Fulltid
Bransjar: IT - Programvare og maskinvare , Konsulent og rådgjeving, marknadsføring, Økonomi og rekneskap
Søknadsfrist: 30.11.2018

Vis heile utlysinga ›

ENIVEST

Salssjef Bedrift

Vi søker etter ein kommersiell, strategisk og inspirerande salssjef til vår bedriftsavdeling i Førde. Du vil vere med i selskapet si leiargruppe og vere ansvarleg for å bygge eit team...

Enivest

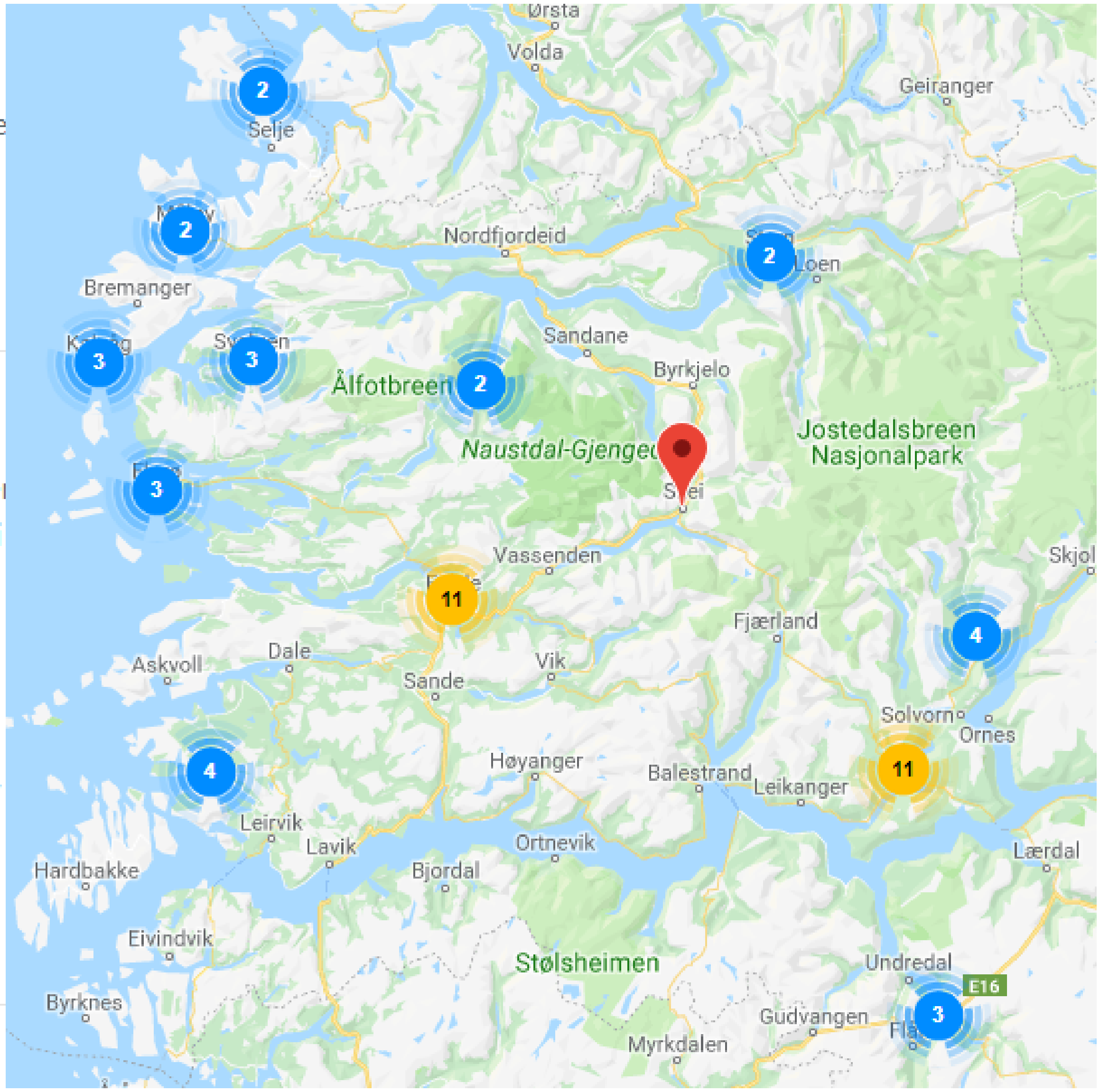

SUNNFJORD
UTVIKLING

1 av 5 som utdannar seg utanfor fylket kjem tilbake.

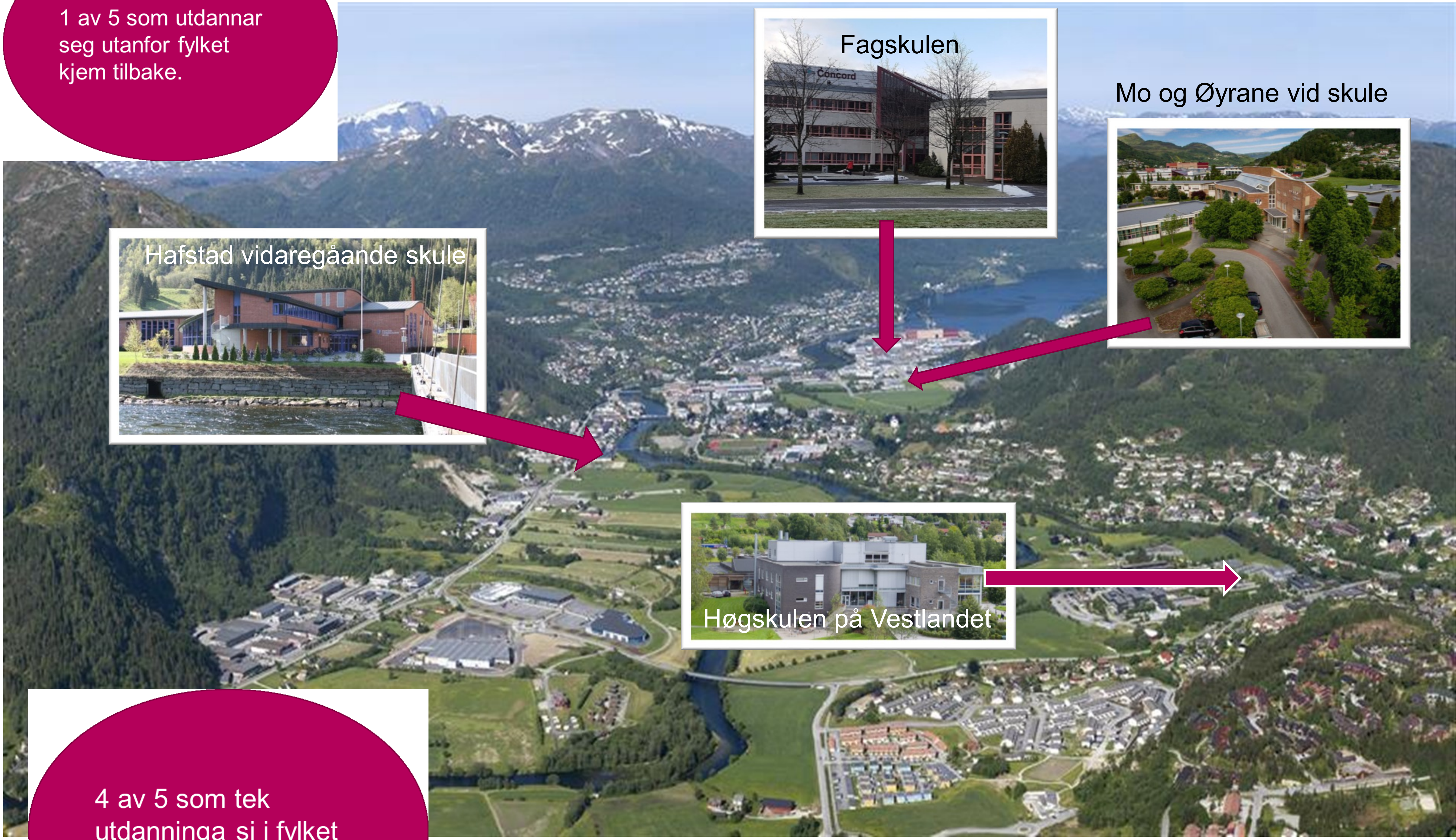

4 av 5 som tek utdanninga si i fylket vert buande her.

SUNNFJORD UTVIKLING

Bachelorstudier ved Fakultet for ingeniør- og naturvitenskap høsten 2018

■ Ingeniør/ teknologi ■ Naturvitenskap/ annet

Bergen
- Maskin
- Havteknologi
- Marinteknikk
- Produksjonsteknikk
- Energiteknologi
- Automatisering
- Kommunikasjon
- Elektronikk
- Elkraft
- Data
- Informasjonsteknologi
- Kjemi
- Bygg
- Landmåling og eiendomsdesign
- Bioingeniør

Sogndal:
- Fornybar energi
- Geologi og geofare
- Landskapsplanlegging med arkitektur

Førde:
- Automatisering
- Energi, elkraft og miljø
- Bygg og anlegg
- Informasjonsteknologi

Florø:
- Havteknologi
- Maskin

Kristiansund:
- Havteknologi

Stord:
- Maskin (for fagteknikere)
- Elektro (for fagteknikere)

Haugesund:
- Maskin
- Elektro (Y-vei)
- HMS
- Brann

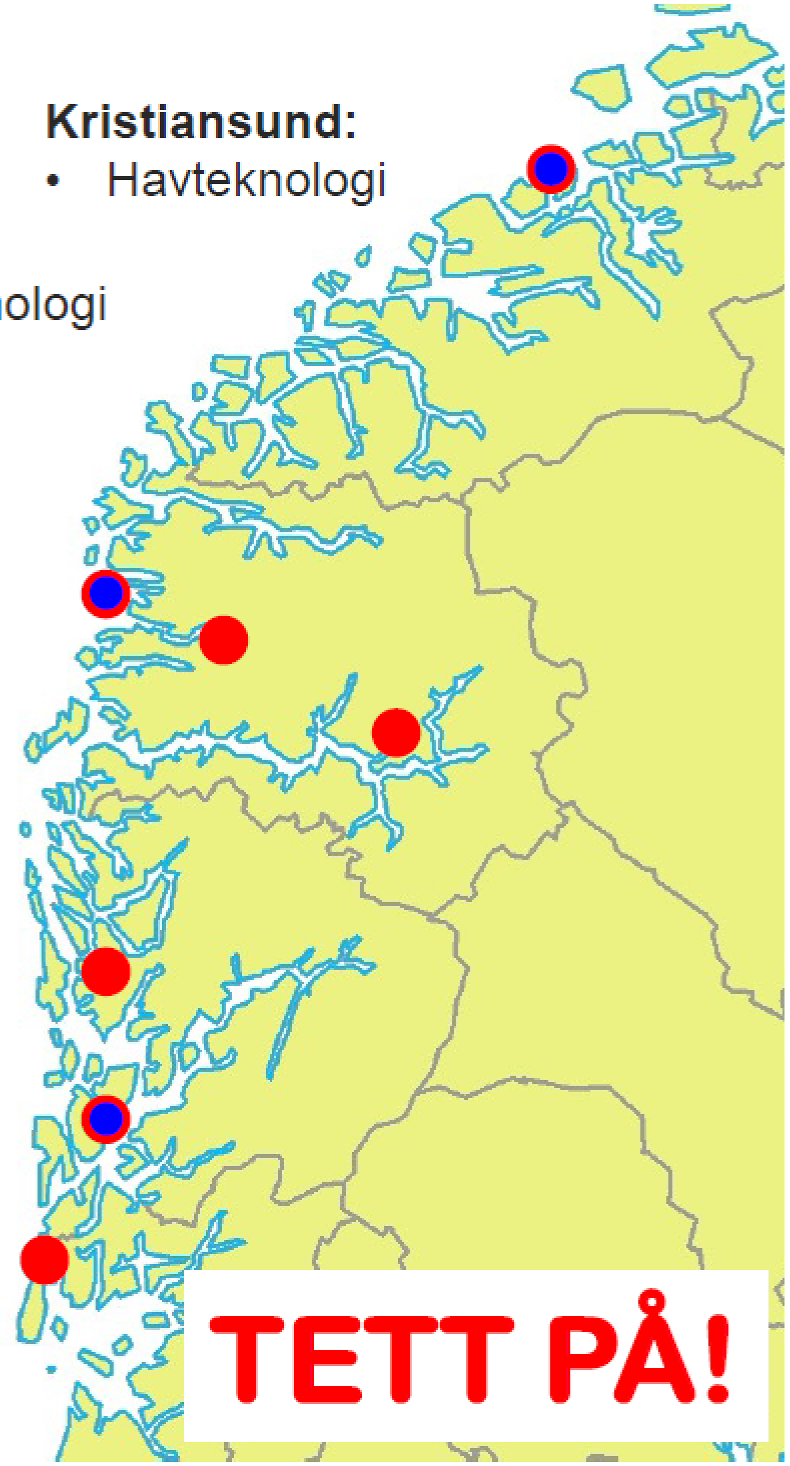

Ny IT og innovasjonsklynge i Sunnfjord – den første!

Ca 70 arbeidsplassar

FIRDA 100 år Sidan 1918

Totalleverandør av sikringstenester
• Vakthold • Alarm • Kamera/ITV
• Adgangskontroll
Kontakt oss i dag på 908 60 275
SECURITAS

NR. 103 ■ MÅNDAG 7. MAI ■ VEKE 19 2018 ■ LAUSSAL KR 35,- ■ 101. ÅRGANG
firda.no

Desse selskapa samlar seg i Peak Sunnfjord
SIDE 2-3

- ✓ Mediel
- ✓ Intin AS
- ✓ Tibber AS
- ✓ Proresult AS
- ✓ Norse feedback AS
- ✓ Fjord Invest AS
- ✓ Innovasjon Norge
- ✓ Framtidsfylket
- ✓ SogFj næringsråd
- ✓ Kunnskapsparken
- ✓ Sunnfjord Utvikling AS
- ✓ Webmegling AS

Hotdesk:

- ✓ Inkubatorverksemder
- ✓ Grûnderar/oppstart

Og næringslivet engasjerer seg aktivt i utdanningstilbodet

Spleiselag med eksterne aktører

STYRINGSGRUPPE: F.v. nest leder Sverre Anton Sunde (Nordfjord Skifer), leder Rune Karlsen (EBA/ Veidekke), Paul Olaf Baraas (MEF), Hans Martin Moxnes (EBA vestenfjeldske), studentrepresentant Martinus Sørvik Hallberg, ansattrepr. Ole F. K. Kolnes og ansattrepr. Linn Grepstad Nes (HVL/Multiconsult). (Foto: Jørn Søderholm)

– Hele studiet er basert på bidrag og egeninnsats. Et spleiselag der flere eksterne aktører har bidratt. MEF, EBA, INU, Sparebankstiftelsen.

- ..på fagskulen
- ..på høgskulen
- ..ny byggingeniør-linje
- ..ny IT-studie frå 2018
- Sidejobbar i studietida
- Trainestillingar
- Sommarjobbar
- IT-arrangement
- Rekruttering

Men kva gjere fylkeskommunen?

FIRDA 100 år Sidan 1918

NR. 265 ■ TORSDAG 15. NOVEMBER ■ VEKE 46 2018 ■ LAUSSAL KR 35,- ■ 101. ÅRGANG

firda.no

Ribbar Sunnfjord for vg-tilbod i data

UTDANNING: Opplæringsdirektøren foreslår å legge ned vg2-tilbodet i data og elektronikk i Førde. Skjer dette, vil Sunnfjord og Ytre Sogn stå utan slik vidaregåande opplæring i det heile, samstundes som databedrifter treng fagfolk og Høgskulen treng rekruttering. Næringsliv og elevar reagerer. SIDE 2-3

- Vg2 data- og elektronikk ved Mo og Øyrane vidaregåande skule blir ikkje lyst ut